

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt "Rynek Pracy pod Lupą" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kraj. Pośrednictwo Pracy

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM ZA 2013 ROK część diagnostyczna

SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE – 2014

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	4
2. ANALIZA BEZROBOTNYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH).....	6
2.1 Struktura bezrobotnych według zawodów i grup zawodowych w powiecie sępoleńskim – stan na koniec 2013r.	6
2.2 Struktura napływu bezrobotnych według zawodów i grup zawodowych w powiecie sępoleńskim w 2013r.	8
2.3 Ranking grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2013r.	10
2.4 Osoby poprzednio pracujące pozostające, bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów w 2013r.	10
2.5 Struktura napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r.	13
3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP Zawodów)	15
3.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.	15
3.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności w powiecie sępoleńskim w 2013r.	17

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM	19
4.1 Analiza zawodów deficytowych w powiecie sępoleńskim w 2013r.	19
4.2 Analiza zawodów nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim w 2013r.	22
4.3 Zawody „zrównoważone” w powiecie sępoleńskim w 2013r.....	23
5. WNIOSKI.....	25
6. ANEKS TABELARYCZNY	27

1. WSTĘP

Opracowywanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu – zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. nr 69, poz. 415 z późn. zm.). Niniejszą analizę przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne o bezrobociu i ofertach pracy za 2013 rok, posługując się nazwami grup zawodów i specjalności zgodnymi z klasyfikacją zawodów i specjalności.

Proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy pod nazwą: „monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dotyczy kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju zawodowym i terytorialnym¹.

Zgodnie z założeniami Ministerstwa Gospodarki i Pracy monitoring wpisuje się w system badań i analiz w ujęciu terytorialnym (w układzie trójszczeblowym obejmującym powiat, województwo i kraj), co z kolei pozwoli na formułowanie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego². Niniejszy Monitoring jest ujęciem cząstkowym (danych docierających do urzędu pracy) opisywanych zjawisk zachodzących na rynku pracy w drugim półroczu 2013r. Natomiast część prognostyczna opracowana będzie (wstępny termin) na przełomie lipca/sierpnia 2014r.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych adresowany jest do 1) Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, 2) instytucji rządowych zajmujących się szeroko rozumianym rynkiem pracy, w tym prognozowaniem popytu na pracę, 3) władz oświatowych wszystkich szczebli (MEiN, kuratoria oświaty), 4) dyrekcji szkół ponadgimnazjalnych oraz placówek naukowo badawczych, 5) instytucji szkoleniowych, 6) innych zainteresowanych organów rządowych, samorządowych oraz organizacji społeczno politycznych³.

Raport roczny *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim za 2013r. – część diagnostyczna* obejmuje: 1) analizę bezrobocia w powiecie sępoleńskim według zawodów oraz sekcji PKD, która obejmuje; strukturę bezrobotnych według zawodów; strukturę napływu bezrobotnych według zawodów; ranking grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie; strukturę napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, 2) analizę ofert pracy w powiecie sępoleńskim według zawodów, która obejmuje: oferty pracy według zawodów; oferty pracy oraz strukturę ofert pracy według rodzaju działalności, 3) analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim według zawodów, która obejmuje: zawody deficytowe; zawody nadwyżkowe; zawody zrównoważone.

W powiecie sępoleńskim na 31.12.2013r. zanotowano 3597 zarejestrowanych bezrobotnych (na 31.12.2012 liczba zarejestrowanych wynosiła 3515), a stopa bezrobocia wyniosła w powiecie 25,1% (na koniec 2012 roku – 24,7%) i była wyższa od średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego (18,1%)

¹ Zob. *Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*,

² Zob., tamże, s. 6.

³ Zob., tamże, s. 8.

oraz wyższa niż przeciętnie w powiatach ziemskich (23%). Na uwagę zasługuje również fakt, iż tylko 4 powiaty tj: Bydgoszcz Grodzki (8,8%), Toruń Grodzki (10,2%), Bydgoszcz Ziemski (13,9%) i Brodnica (15,8%) odnotowały stopę bezrobocia poniżej średniej wojewódzkiej, natomiast Powiat Świecki odnotował stopę bezrobocia na poziomie średniej dla województwa czyli 18,1%. Z ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 59,6% (2144) z nich zamieszkuje na wsi i jest to wskaźnik zdecydowanie wyższy niż średnia dla województwa, która wynosi 45,7%. W powiecie zaznacza się dość duża przewaga kobiet wśród osób bezrobotnych. Odsetek kobiet wśród osób bez pracy wynosi 55,3 % i jest zbliżony do przeciętnej w województwie kujawsko-pomorskim (54%).

Dużą część spośród liczby bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne (1873 osoby), a ich odsetek w powiecie wynosi 52,1% w tym 64,7% stanowią kobiety (na koniec 2012 roku 50,7%- w tym 65,2% kobiet). Jest to wielkość niższa od średniej krajowej, która dla tej grupy wynosi 53,7%, i niższa w odniesieniu do województwa kujawsko –pomorskiego gdzie wskaźnik ten wynosi 57,2%. Wśród osób bezrobotnych w powiecie dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, którzy stanowią 38,6% wszystkich bezrobotnych i ich odsetek jest wyraźnie wyższy, niż przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim (30,1%). Dużą grupę stanowią również bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej gimnazjalnego (26,6%), choć udział ich jest niższy, niż przeciętnie w województwie (32%). Najniższy natomiast jest udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym, stanowią oni 5,3% ogółu (średnia wojewódzka jest tutaj zdecydowanie wyższa i wynosi 7,8%). Pod względem wieku, podobnie wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi. Najliczniejsze grupy stanowią osoby w wieku 25-34 i 18-24 lata. Stanowią one w powiecie sępoleńskim odpowiednio: 27,8% i 22,8% ogółu. Natomiast w województwie najwyższy odsetek osób tj. 28,1% występuje podobnie jak w powiecie w przedziale wiekowym 25-34 lata, na kolejnym miejscu są osoby w przedziale wiekowym 35-44- 21,2%.⁴

⁴ Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan w końcu 2013 r. i Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w województwie KUJAWSKO-POMORSKIE. Stan na 31.12. 2013 r. oraz Statystyki strukturalne Grudzień 2013 MPiPS – Tablica 44. Wybrane kategorie bezrobotnych według województw, Tablica 59. Bezrobotni według grup wieku i poziomu wykształcenia w układzie wojewódzkim stan na 31.12.2013r.

2. ANALIZA BEZROBOTNYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW ORAZ SEKCJI PKD.

2.1 Struktura bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim – stan na koniec 2013r.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim na koniec 2013 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów⁵ (ogółem 3597) 2982 osoby posiadały zawód co stanowi 82,9% ogółu bezrobotnych (wzrost o 1,9 pkt procentowego w porównaniu z analogicznym okresem 2012r.), w tym kobiet legitymujących się danym zawodem było 1583 tj. 44% wszystkich bezrobotnych (wzrost o 0,7 pkt procentowego). Do najliczniejszych populacji posiadających określony zawód, zgodnie z niżej przedstawioną tabelą zalicza się m.in.:

Tabela 1. Największe grupy bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan na koniec 2013r.

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym					
		kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy		
			razem	kobiety	razem	kobiety	
Bez zawodu	615	406	53	36	75	55	
Sprzedawca	450	422	28	24	167	158	
Robotnik gospodarczy	215	77	0	0	50	23	
Stolarz	78	2	6	0	13	1	
Robotnik budowlany	73	0	0	0	12	0	
Technik ekonomista	67	55	4	1	19	17	
Ślusarz	63	2	3	0	16	0	
Kucharz małej gastronomii	54	41	7	5	15	13	
Kucharz	51	47	0	0	24	23	
Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	48	20	0	0	11	4	
Murarz	47	0	2	0	12	0	
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	43	30	0	0	11	7	
Pozostałe zawody	1793	887	95	44	490	309	
Ogółem	3597	1989	198	110	915	610	

Źródło: Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan w końcu 2013 r.

Dane zawarte w tabeli 1 przedstawiają strukturę zawodową bezrobotnych w powiecie sępoleńskim według stanu na koniec 2013r. Na uwagę zasługuje fakt, iż najwięcej osób bezrobotnych w danej grupie było bez zawodu (specjalności), w której odnotowano 615 tj. 17,1% ogółu bezrobotnych (spadek o 1,6 pkt. procentowego w stosunku do analogicznego okresu 2012roku) w tym kobiet 529 tj. 11,3% wszystkich bezrobotnych (spadek o 3,7 pkt. procentowego). Sporą część

⁵ Struktura Klasyfikacji zawodów i specjalności obejmuje: 10 grup wielkich, 43 grup dużych (jako wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grup średnich (jako wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2.360 zawodów i specjalności – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. nr 82 z dnia 17 maja 2010r, poz.537).

osób bez zawodu stanowią absolwenci – 53 osoby czyli 1,5% wszystkich bezrobotnych (spadek o 0,9 pkt. procentowego). Najliczniejszą grupę zawodową spośród wszystkich bezrobotnych powiatu sępoleńskiego, podobnie jak w poprzednim roku stanowiły osoby posiadające zawód Sprzedawca, których było 450 tj. 12,5% ogółu bezrobotnych (wzrost o 0,2 pkt. procentowego). W tej grupie kobiety stanowiły 11,7% ogółu bezrobotnych (wzrost o 0,1 pkt. procentowego), a 93,7% wszystkich sprzedawców (spadek o 1 pkt. procentowy). Natomiast sprzedawców bezrobotnych powyżej 12 m-cy było 167 czyli 4,6% ogółu bezrobotnych (wzrost o 0,3 pkt. procentowe). Najmniej liczną grupę spośród przedstawionych w zestawieniu stanowili bezrobotni posiadający zawód: Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, których było 43 tj. 1,2% ogółu bezrobotnych. W tej grupie osób bezrobotnych powyżej 12 m-cy było 11 czyli 25,5%.

Do najmniej licznych zawodów w powiecie sępoleńskim, gdzie udział procentowy w ogólnej liczbie populacji bezrobotnych nie przekraczał 1% zalicza się:

- Cukiernik 0,92% - 33 osoby
- Pakowacz, 0,88% - 32 osoby.
- Sprzątaczką biurową 0,86% - 31 osób.
- Szwaczka 0,83% - 30 osób.
- Tapicer 0,81% - 29 osób.
- Krawiec 0,78% - 28 osób.
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej 0,75% - 27 osób.
- Kelner, Fryzjer, Technik rolnik 0,72% - po 26 osób.
- Rzeźnik-wędliniarz 0,7% - 25 osób.

Quasi grupę tworzą zawody, w których brak jest osób bezrobotnych. Na 546 zawodów reprezentowanych w ewidencji osób bezrobotnych w Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim na koniec 2013r., w 93 zawodach nie było zarejestrowanych bezrobotnych. Przykładowo są to zawody:

- Dyrektor finansowy.
- Fizyk.
- Inżynier budownictwa- budownictwo ogólne.
- Inżynier budowy dróg.
- Nauczyciel języka niemieckiego.
- Koordynator projektów unijnych.
- Prawnik legislator.
- Specjalista pracy socjalnej.
- Fryzjer męski.
- Pracownik ochrony fizycznej I stopnia.
- Murarz-tylnkarz.
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych.
- Lakiernik wyrobów drzewnych.
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie.
- Operator myjni.
- Ładowacz nieczystości płynnych.
- Robotnik oczyszczania miasta.⁶

⁶ Raport T-II/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan w końcu 2013r.

2.2 Struktura napływu bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Biorąc pod uwagę napływ bezrobotnych wskazać należy, że w 2013r. w powiecie sępoleńskim zarejestrowało się 5522 osoby (w analogicznym okresie 2012 roku liczba ta wynosiła 4901 rejestracji), które straciły pracę, a dokładnie tyle odnotowano rejestracji w tut. Urzędzie Pracy. Z tego 2513 osób to kobiety – co stanowi 45,5% ogółu zarejestrowanych,(wzrost o 0,3 pkt procentowe w porównaniu z 2012 rokiem), natomiast 10,3% (567 osób) ogółu zarejestrowanych stanowili absolwenci szkół (spadek o 0,4 pkt procentowego).

Na uwagę zasługuje fakt, iż rejestracji osób nie posiadających zawodu⁷ (specjalności) było najwięcej, w stosunku do innych zawodów tj. 991 czyli 17,9% ogółu osób rejestrujących się (w 2012 roku 1201 osób – 24,5%), w tym kobiet było 491 czyli 8,9% ogółu rejestrujących się (spadek o 2,4 pkt procentowe). Należy również zauważyć, że absolwentów rejestrujących się w tut. Urzędzie Pracy nie posiadających zawodu było aż 200 co stanowi 20,2% ogółu rejestrujących się w tej grupie zawodowej (w 2012 roku było to 17,6%). Zjawisko to oznacza, że absolwenci rejestrują się jako osoby bezrobotne mimo, że nie posiadają zawodu.

Najliczniejsze zawody, w których napływ do bezrobocia był największy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Lp.	Kod Zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	000000	Bez zawodu	991	491	200	96
2	522301	Sprzedawca	550	497	46	39
3	515303	Robotnik gospodarczy	355	117	0	0
4	752205	Stolarz	170	2	13	0
5	931301	Robotnik budowlany	126	0	0	0
6	722204	Ślusarz	120	5	14	0
7	331403	Technik ekonomista	84	66	12	7
8	711202	Murarz	71	0	4	0
9	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	68	0	22	0
10	512002	Kucharz małej gastronomii	63	35	18	10
11	932101	Pakowacz	57	18	0	0
12	834103	Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych	56	0	7	0
13	931203	Meliorant	56	1	0	0
14	512001	Kucharz	54	46	0	0
15	753303	Szwaczka	54	54	0	0
16	753402	Tapicer	51	2	2	0
17	422402	Technik hotelarstwa	46	46	10	10

⁷**Bezrobotny bez zawodu**– oznacza to bezrobotnego, który spełnia jednocześnie 2 warunki- nie posiada świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego w danym zawodzie oraz udokumentowanej ciągłości pracy w okresie min. 1 roku w jednym zawodzie. (Objaśnienia do załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności").

Lp.	Kod Zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
18	911207	Sprzątaczką biurową	43	43	1	1
19	751204	Piekarz	42	10	4	1
20	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	41	0	0	0
21	921403	Pomocniczy robotnik w gospodarstwie sadowniczym	41	5	2	0
22	351203	Technik informatyk	40	8	8	1
23	432103	Magazynier	39	8	0	0
24	514101	Fryzjer	39	36	16	14
25	751201	Cukiernik	39	21	3	1
26		Pozostałe zawody	2226	1002	185	114
Ogółem napływ we wszystkich zawodach			5522	2513	567	294

Źródło: Raport T-II/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Na koniec 2013 roku odnotowano także 26 zawodów (w 2012 – 19 zawodów) w napływie do bezrobocia reprezentowanych wyłącznie przez absolwentów:

- Chemik.
- Biotechnolog.
- Inżynier zootechniki.
- Inżynier budowy dróg.
- Inżynier geodeta- geodezja inżynieryjno-przemysłowa.
- Lekarz weterynarii.
- Nauczyciel logopeda.
- Nauczyciel techniki.
- Specjalista do spraw logistyki.
- Specjalista zarządzania kryzysowego.
- Specjalista komunikacji społecznej.
- Technik elektryk.
- Pracownik (doradca) do spraw kredytów.
- Ratownik medyczny.
- Plastyk.⁸

Jak widać są to prawie wyłącznie zawody z 2 i 3 grupy wielkiej, a więc z wykształceniem wyższym i średnim.

⁸ Raport T-II/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r

2.3 Ranking grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Największe wskaźniki długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2013r. odnotowano w następujących grupach zawodowych (uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika $W_{d,II}^k$) – wskaźnik ten dotyczy jedynie osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12, a nie wszystkich długotrwałe bezrobotnych:

Tabela 3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$)
14	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,6667
94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,6154
12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,5000
44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,5000
63	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,5000
53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,4706
61	Rolnicy produkcji towarowej	0,4308
82	Monterzy	0,4211
91	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3750
52	Sprzedawcy i pokrewni	0,3642
23	Specjaliści nauczania i wychowania	0,3548

Źródło: Raport T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Jak wynika z tego zestawienia największy udział długotrwałe bezrobotnych jest w grupie zawodów o kodzie **14** gdzie na 6 bezrobotnych 4 to osoby długotrwałe bezrobotne, analogicznie - kod **94** 13/8, kod **12** 2/1, kod **44** 6/3, kod **63** 2/1, kod **53** 17/8, kod **61** 65/28, kod **82** 19/8, kod **91** 48/18, kod **52** 497/181, kod **23** 31/11.

2.4 Osoby poprzednio pracujące, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów w 2012 roku.

Zgodnie z załącznikiem 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy w końcu 2013r. w ewidencji osób bezrobotnych PUP Sępólno Krajeńskie pozostawało 915 osób poprzednio pracujących, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (25,4% ogółu bezrobotnych) z czego 610 osób stanowiły kobiety co stanowi 66,7% bezrobotnych w tej grupie.

W PUP Sępólno w końcu 2013r. bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy najczęściej legitymowali się zawodami:

Sprzedawca (167 osób), Robotnik gospodarczy (50 osób), Kucharz (24 osoby), Technik ekonomista (19 osób).

Niewątpliwie ważnym parametrem obrazującym zjawisko długotrwałego bezrobocia jest tzw. **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**. Wskaźnik ten obrazuje, jaką część osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie stanowią osoby poprzednio pracujące pozostające w ewidencji powyżej 12 miesięcy. W 2013 roku 100% wskaźnik długotrwałego bezrobocia odnotowano w 57 zawodach – jednak te grupy zawodów nie są reprezentatywne, gdyż na 1 zarejestrowanego bezrobotnego 1 jest osobą poprzednio pracującą pozostającą w ewidencji powyżej 12 miesięcy. Analogicznie w przypadku kolejnych 8 zawodów wskaźnik ten wynosił 2/2. Z kolei 50% wskaźnik długotrwałego bezrobocia odnotowano w 30 zawodach gdzie na 2 zarejestrowanych bezrobotnych 1 był osobą poprzednio pracującą pozostającą w ewidencji powyżej 12 miesięcy.

Tabela 4. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 1 roku	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
532904	Sanitariusz szpitalny	4	3	75,00
611309	Ogrodnik – uprawa warzyw polowych	4	3	75,00
222101	Pielęgniarka	3	2	66,67
234113	Nauczyciel nauczania początkowego	3	2	66,67
532102	Opiekun medyczny	3	2	66,67
611403	Rolnik upraw mieszanych	3	2	66,67
712204	Posadzkarz	3	2	66,67
713101	Malarz-tapeciarz	3	2	66,67
932913	Sortowacz	3	2	66,67
752208	Stolarz meblowy	22	14	63,64
941201	Pomoc kuchenna	13	8	61,54
412001	Sekretarka	5	3	60,00
611303	Ogrodnik	5	3	60,00
911206	Salowa	5	3	60,00
311504	Technik mechanik	11	6	54,55
242217	Specjalista administracji publicznej	13	7	53,85

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 1 roku	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
331301	Księgowy	13	7	53,85
314207	Technik rolnik	26	13	50,00
235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	6	3	50,00
325905	Opiekunka dziecięca	4	2	50,00
513202	Barman	8	4	50,00
522305	Technik handlowiec	4	2	50,00
711503	Stolarz budowlany	4	2	50,00
821902	Monter mebli	6	3	50,00
834101	Kierowca ciągnika rolniczego	12	6	50,00
911202	Palacz pieców zwykłych	4	2	50,00
921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	4	2	50,00
512001	Kucharz	51	24	47,06
513101	Kelner	26	12	46,15
721404	Monter konstrukcji stalowych	7	3	42,86
723105	Mechanik samochodów osobowych	14	6	42,86
816018	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	7	3	42,86
311204	Technik budownictwa	5	2	40,00
713203	Lakiernik proszkowy	5	2	40,00
961302	Robotnik placowy	5	2	40,00
713102	Malarz budowlany	18	7	38,89
514101	Fryzjer	26	10	38,46
411004	Technik prac biurowych	16	6	37,50
522301	Sprzedawca	450	167	37,11
751201	Cukiernik	33	12	36,36
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	11	4	36,36

Źródło: Opracowanie własne PUP Sępólno Krajeńskie 2014 na podstawie załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności"

2.5 Struktura napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

Analizując zjawisko bezrobocia uwagę należy zwrócić na liczbę osób rejestrujących się w urzędzie pracy ze względu na rodzaj działalności⁹ ostatniego miejsca pracy. Te dane ukazują grupy zawodowe dotknięte największym spadkiem zatrudnienia w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Poniższa tabela ilustruje sekcje PKD, w których napływ bezrobotnych był największy:

Tabela 5. Bezrobotni oraz struktura bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Sekcja PKD	Bezrobotni	
	zarejestrowani w 2013r.	udział w %
Przetwórstwo przemysłowe	1006	21,50
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	838	17,90
Działalność nie zidentyfikowana	799	17,08
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	399	8,53
Budownictwo	389	8,31
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	299	6,39
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	187	4,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	130	2,79
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	112	2,39
Transport i gospodarka magazynowa	109	2,33
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	102	2,18
Pozostałe sekcje	309	6,60
Razem zarejestrowani	4679	100

Źródło: Raport T-II/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r. i Raport T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Jak wynika z powyższego zestawienia w 2013 roku zarejestrowało się w Urzędzie Pracy 4679 osób (o 538 osób więcej niż w analogicznym okresie 2012r.). Największy napływ osób bezrobotnych tracących zatrudnienie, ze względu na rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy odnotowano w *przetwórstwie przemysłowym* – 21,50% ogółu napływu do bezrobocia (1006 osób). Najmniejszy zaś napływ bezrobotnych w omawianej kategorii dotyczył takich sekcji PKD jak: .

- Górnictwo i wydobywanie - 3 osoby.
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby – 7 osób.

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. nr 251, poz. 1885 z późn. zm.).

- Informacja i komunikacja – 9 osób
- Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - 14 osób.

W 2013 roku wystąpiły również sekcja PKD w której nie odnotowano napływu osób bezrobotnych i były to: Organizacje i zespoły eksterytorialne.¹⁰

¹⁰ Raport TII/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r. i Raport TII/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2013r.

3. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).

3.1 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Przyglądając się rankingom oraz strukturze wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej należy pamiętać, że dla pośrednictwa pracy jest to kluczowa informacja, również bardzo cenna dla szukających pracy. Dlatego ważne jest, aby prawidłowo określić (nazwać) wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. W tym miejscu „stykać” się oferujący pracę oraz pośrednicy pracy, i to głównie od nich zależy prawidłowe sformułowanie i nazwanie wolnych miejsca pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Bardzo pomocnym narzędziem w tym względzie są przepisy dotyczące klasyfikacji zawodów.

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Kraj. otrzymał do realizacji łącznie 2114 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 300 ofert więcej w porównaniu z analogicznym okresem 2012 roku.

Z 2114 zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 1363 z nich były to miejsca subsydiowane (dla porównania w analogicznym okresie 2012 roku 1214). Do miejsc subsydiowanych zalicza się wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Wśród zgłoszonych do realizacji wolnych miejsc pracy do największych ilościowo grup zawodów zalicza się m.in.:

Tabela 6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2013r.
515303	Robotnik gospodarczy	518
522301	Sprzedawca	206
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	159
931203	Meliorant	93
932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	50
931301	Robotnik budowlany	49
921101	Pomocniczy robotnik polowy	40
411004	Technik prac biurowych	39
432103	Magazynier	33
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	30
	Pozostałe oferty w zawodach	897
	Ogółem wszystkie oferty pracy	2114

Źródło: Raport T-II/P-3 Oferty pracy według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Analizując oferty pracy według zawodów należy zwrócić uwagę na dużą przewagę ofert w zawodzie Robotnik gospodarczy nad pozostałymi ofertami pracy. Oferty dla Robotnika gospodarczego stanowiły 24,5% wszystkich ofert zgłoszonych w tut. Urzędzie Pracy (w 2012 roku 24,4%). Niewątpliwie na taką sytuację wpływ miały subsydiowane formy aktywizacji bezrobotnych, w tym roboty publiczne organizowane przez tut. Urząd Pracy. Wolne miejsca pracy w zawodzie Sprzedawca stanowiły drugą pod względem liczebności grupę ofert – 9,7% wszystkich wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Można wysunąć tezę, że osoby pracujące w tym zawodzie nie wiążą się z nim na stałe, następuje pewna stała wymiana kadr. Wiąże się to mnogością podmiotów gospodarczych kończących swoją działalność, a na ich miejsce powstających nowych punktów.

Do najmniej licznie zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013 r. należały m.in. zawody: (po jednej ofercie pracy, których było 80):

- Dyrektor marketingu.
- Główny technolog.
- Nauczyciel języka polskiego.
- Nauczyciel matematyki.
- Doradca finansowy.
- Programista aplikacji.
- Historyk.
- Operator urządzeń oczyszczania ścieków.
- Technik rolnik.
- Zaopatrzeniowiec.
- Pracownik socjalny.
- Instruktor rekreacji ruchowej.
- Pracownik informacji turystycznej.
- Listonosz.
- Akwizytor.
- Strażak.
- Zbrojarz.
- Tynkarz.
- Lakiernik samochodowy.
- Spawacz metodą TIG.
- Serwisant sprzętu komputerowego.
- Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter).
- Pilarz.
- Operator koparki.
- Operator suwnic.
- Pomocniczy robotnik leśny.¹¹

W 2013 roku w PUP w Sępólnie Krajeńskim z 636 zawodów w przypadku 419 z nich nie odnotowano żadnej oferty pracy.

¹¹ Raport T-II/P-3 Oferty pracy według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.

3.2 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

Inne spojrzenie na wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej daje struktura zgłaszanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności gospodarczej (PKD). Wynika z niej, że największe skupienie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej występowało w sekcjach:

- *Przetwórstwo przemysłowe* 359 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. 16,98% wszystkich zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* 334 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej tj. 15,8% .
- *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* 309 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. 14,6% .
- *Opieka zdrowotna i pomoc społeczna* 262 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej tj. 12,4%.
- *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* 198 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. 9,4%.¹²

Tabela 7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności gospodarczej w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Sekcja PKD	Oferty pracy	
	zgłoszone w 2013 r.	udział w %
Przetwórstwo przemysłowe	359	16,9822
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	334	15,7994
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	309	14,6168
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	262	12,3936
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	198	9,3661
Budownictwo	137	6,4806
Edukacja	108	5,1088
Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	102	4,8250
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	65	3,0747
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	65	3,0747

¹²Raport T-II/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

Sekcja PKD	Oferty pracy	
	zgłoszone w 2013 r.	udział w %
Transport i gospodarka magazynowa	60	2,8382
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	27	1,2772
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	21	0,9934
Pozostała działalność usługowa	19	0,8988
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18	0,8515
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12	0,5676
Informacja i komunikacja	11	0,5203
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	0,3311
Razem	2114	100%

Źródło: Raport T-II/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r. i Raport TII/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Podsumowując powyższą analizę trzeba zwrócić uwagę na fakt, iż w 4 sekcjach PKD nie zgłoszono w 2013 roku żadnej oferty pracy tj.:

- Górnictwo i wydobywanie.
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.
- Organizacje i zespoły eksterytorialne.
- Działalność niezidentyfikowana.¹³

¹³ Raport T-II/P-9 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE SĘPOLEŃSKIM WEDŁUG ZAWODÓW.

Monitorowanie bezrobocia pod kątem zawodów deficytowych i nadwyżkowych staje się konieczne, gdyż zjawisko to jest bardzo płynne tzn. w ciągu roku do urzędu pracy wpływa pewna liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (nie do przewidzenia w stu procentach), z różną intensywnością i w różnych okresach w ciągu roku. Jest to związane ze zjawiskiem sezonowości oraz wieloma innymi czynnikami występującymi w gospodarce, na które przedsiębiorcy reagują jak swoistego rodzaju barometr. Z drugiej strony bardzo podobnie zachowują się bezrobotni tzn. w ciągu roku występują spadki i wzrosty liczby zarejestrowanych, i te dynamiki występują z różną intensywnością. A zatem aby sprawnie i prawidłowo opisać to zjawisko konieczne staje się monitorowanie bezrobocia pod kontem deficytu lub nadwyżki w zawodach.

Zjawisko deficytu lub nadwyżki w poszczególnych zawodach odnosi się do średniej miesięcznej liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie oraz do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w. ($W_{n,II}^k$)¹⁴. Aby prawidłowo zrozumieć opisywaną kategorię należy wyjaśnić pojęcia zawodu deficytowego i nadwyżkowego:

- przez zawód **deficytowy** – należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie,
- przez zawód **nadwyżkowy** – należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie¹⁵.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe, $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy) i $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe¹⁶.

4.1 Zawody deficytowe w powiecie sępoleńskim w 2013r.

W powiecie sępoleńskim w 2013 roku odnotowano 41 zawodów deficytowych co stanowiło 7,3% wszystkich zawodów. Największe deficyty zawodów (z pominięciem deficytów maksymalnych) zaobserwowano w następujących grupach zawodowych:

¹⁴ *Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Warszawa 2003, s.10,11.

¹⁵ Tamże, op. cit., s. 6.

¹⁶ Tamże, op. cit., s. 11.

Tabela 8. Zawody deficytowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów ($W_{n,II}^k$)	Średnia miesięczna liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013r.
342201	Instruktor dyscypliny sportu	9,0000	0,7500	0,0833
721204	Spawacz metodą MAG	6,6667	1,6667	0,2500
814208	Operator wtryskarki	6,0000	0,5000	0,0833
332101	Agent ubezpieczeniowy	4,0000	0,3333	0,0833
325901	Opiekunka dziecięca	3,0000	1,2500	0,4167
962906	Woźny	2,7500	0,9167	0,3333
932910	Pomocnik piekarza	2,5000	0,4167	0,1667
961201	Sortowacz surowców wtórnych	2,5000	0,8333	0,3333
513202	Barman	2,3333	1,1667	0,5000
234118	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	2,0000	0,1667	0,0833
722301	Frezer	2,0000	0,1667	0,0833
814104	Wulkanizator	2,0000	0,1667	0,0833
821905	Monter wyrobów z drewna	2,0000	0,1667	0,0833
911203	Pokojowa	2,0000	0,1667	0,0833
912102	Pracznica	2,0000	0,1667	0,0833
921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	2,0000	0,6667	0,3333
932908	Pomocnik mechanika	2,0000	0,1667	0,0833
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	1,7647	2,5000	1,4167
723308	Mechanik maszyn rolniczych	1,7500	0,5833	0,3333
412001	Sekretarka	1,6667	0,4167	0,2500
721404	Monter konstrukcji stalowych	1,6667	2,0833	1,2500
722304	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin , siatek i kabli	1,6667	0,4167	0,2500
931203	Meliorant	1,6667	7,7500	4,6667
931205	Robotnik drogowy	1,6000	0,6667	0,4167
343301	Bibliotekarz	1,5000	0,5000	0,3333
522305	Technik handlowiec	1,5000	0,2500	0,1667
515303	Robotnik gospodarczy	1,4592	43,1667	29,5833
411004	Technik prac biurowych	1,3929	3,2500	2,3333
531202	Asystent nauczyciela przedszkola	1,3333	0,6667	0,5000
541306	Portier	1,2222	0,9167	0,7500

Źródło: Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2013r.,

Dane zawarte w tabeli 8 przedstawiają deficytowe grupy zawodów w Urzędzie Pracy w Sępólnie Kraj., gdzie najwyższe wartości wskaźnika intensywności deficytu zaobserwowano w zawodach:

- Instruktor dyscypliny sportu – 9,0 (średnio miesięcznie na 0,7500 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przypadają 0,0833 bezrobotnych w tej grupie zawodów czyli pokrycie zapotrzebowania na pracę wyniosło 11,1%),
- Spawacz metodą MAG – 6,67 (analogicznie 1,6667/0,25, pokrycie zapotrzebowania 15%),
- Operator wtryskarki – 6,0 (analogicznie 0,5000/0,0833, pokrycie zapotrzebowania 16,7%),
- Agent ubezpieczeniowy – 4,0 (analogicznie 0,3333/0,0833, pokrycie zapotrzebowania 25%).

Wystąpiła też grupa 52 zawodów (8,2% wszystkich zawodów), gdzie wartość wskaźnika deficytu zawodów osiągnęła poziom maksymalny tzn. wystąpiły oferty pracy w danym zawodzie lecz nie było na nie kandydatów posiadających taki zawód. Znalazły się tu m.in.:

- Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego – 10 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Pozostali malarze i pokrewni - 6 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), Operator urządzeń do przygotowania powierzchni do nakładania podłóg, Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego,- po 5 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- Instruktor fitness, Monter konstrukcji budowlanych - po 4 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.
- Murarz-tylnik, Lakiernik wyrobów drzewnych, Robotnik oczyszczania miasta - po 3 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.
- Kierownik przedsiębiorstwa świadczącego usługi z zakresu marketingu i sprzedaży, Pozostali projektanci grafiki i multimedialni, Pozostali nauczyciele szkół specjalnych, Koordynator projektów unijnych, Laborant chemiczny, Inkasent, Recepcjonista, Barista, Fryzjer męski, Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, - po 2 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.¹⁷

W przypadku 32 pozostałych zawodów zgłoszono tylko jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej, tak więc nie możemy mówić tutaj o zdecydowanym deficycie siły roboczej.¹⁸

¹⁷ Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za 1 półrocze roku 2013, Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za 21 półrocze roku 2013,

¹⁸ Tamże

4.2 Zawody nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2013r.

W powiecie sępoleńskim spośród 565 zawodów, które posiadali bezrobotni w 2013 roku wystąpiło łącznie 453 zawodów nadwyżkowych (80,2% wszystkich zawodów). Największe nadwyżki zawodów (z pominięciem wartości zerowych) zaobserwowano w następujących grupach zawodowych:

Tabela 9. Zawody nadwyżkowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów ($W_{n,II}^k$)	Średnia miesięczna liczba wolnych i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013r.
422402	Technik hotelarstwa	0,0217	0,0833	3,8333
314207	Technik rolnik	0,0435	0,0833	1,9167
751204	Piekarz	0,0476	0,1667	3,5000
711404	Zbrojarz	0,0625	0,0833	1,3333
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0667	0,0833	1,2500
512002	Kucharz małej gastronomii	0,0794	0,4167	5,2500
712501	Monter/składacz okien	0,0909	0,0833	0,9167
711501	Cieśla	0,1176	0,1667	1,4167
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1176	0,6667	5,6667
752205	Stolarz	0,1176	1,6667	14,1667
332302	Zaopatrzeniowiec	0,1250	0,0833	0,0667
722204	Ślusarz	0,1250	1,2500	10,0000
334306	Technik administracji	0,1333	0,1667	1,2500
713102	Malarz budowlany	0,1429	0,3333	2,3333
711503	Stolarz budowlany	0,1667	0,0833	0,5000
818205	Palacz kotłów centralnego ogrzewania gazowych	0,1667	0,0833	0,5000
834101	Kierowca ciągnika rolniczego	0,1667	0,2500	1,5000
921301	Pomocniczy robotnik przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,1667	0,0833	0,5000
962902	Dozorca	0,1667	0,1667	1,0000
351203	Technik informatyk	0,1750	0,5833	3,3333
932901	Pakowacz	0,1754	0,8333	4,7500
341204	Opiekunka środowiskowa	0,1875	0,2500	1,3333
722314	Tokarz w metalu	0,1875	0,2500	1,3333
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1905	0,3333	1,7500
752208	Stolarz meblowy	0,1923	0,4167	2,1667
712303	Tynkarz	0,2000	0,0833	0,4167
752305	Pilarz	0,2000	0,0833	0,4167
753202	Krojczy	0,2000	0,0833	0,4167

Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów ($W_{n,l}^k$)	Średnia miesięczna liczba wolnych i miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013r.
228301	Fizjoterapeuta	0,2500	0,1667	0,6667
314203	Technik hodowca koni	0,2500	0,0833	0,3333
341205	Pracownik socjalny	0,2500	0,0833	0,3333
524902	Doradca klienta	0,2500	0,1667	0,6667

Źródło: Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2013r..

Najniższe wartości wskaźnika intensywności nadwyżki w 2013 roku odnotowano w następujących zawodach: Technik hotelarstwa 0,0217 (średniomiesięcznie na 0,0833 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przypadało 3,8333 bezrobotnych – czyli zapotrzebowanie na pracę jest w pełni zaspokojone), Technik rolnik – 0,0435 (analogicznie 0,0833/1,9167), Piekarz – 0,0476 (0,1667/3,5000).

Była też grupa 347 zawodów gdzie wskaźnik nadwyżki zawodów był równy „0” tzn. nie wystąpiły wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, ale odnotowano pewną liczbę bezrobotnych posiadający taki zawód. Najliczniejsze w tej grupie były:

- Bez zawodu – Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych – 82,5.
- Technik ekonomista – analogicznie 7 bezrobotnych.
- Pomocniczy robotnik w gospodarstwie sadowniczym – 3,4167 bezrobotnych.
- Cukiernik – 3,2500 bezrobotnych.
- Rzeźnik-wędliniarz – 3,1667 bezrobotnych.
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 2,5833 bezrobotnych.
- Krawiec - 2,0833 bezrobotnych.¹⁹

4.3 Zawody zrównoważone w powiecie sępoleńskim w 2013r.

Według kryteriów przyjętych w *Zaleceniach metodycznych do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych* równowagę pod względem podaży siły roboczej i popytu na nią wykazują zawody, których wskaźnik $W_{n,l}^k$ waha się w granicach od 0,9 do 1,1. W 2013 roku odnotowano w tej grupie¹⁹ zawodów i wszystkie z nich posiadają wskaźnik równowagi równy 1. Zaliczyć tu można m.in:

- Kierownik działu sprzedaży.
- Grafik komputerowy DTP.

¹⁹ Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

- Nauczyciel przedszkola.
- Pedagog.
- Laborant nasiennictwa.
- Opiekun osoby starszej.
- Intendent.
- Kasjer handlowy.
- Pracownik ochrony fizycznej I stopnia.
- Lakiernik samochodowy.
- Serwisant sprzętu komputerowego.²⁰

²⁰ Raport T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sępoleńskim w 2013 r.

5. WNIOSKI:

Podsumowując wyniki powyższej analizy z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sępoleńskim w 2013 roku można zauważyć następujące tendencje na rynku pracy powiatu sępoleńskiego:

- W końcu 2013 zanotowano 3597 zarejestrowanych bezrobotnych, a stopa bezrobocia wyniosła 25,1%. W porównaniu do analogicznego okresu 2012 roku odnotowano wzrost o 0,4pkt procentowego.
- Podobnie jak w poprzednich latach niepokojącą tendencją jest utrzymująca się na wysokim poziomie liczba osób długotrwale bezrobotnych. W 2013 roku stanowili oni 52,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (1873 osoby). Odnotowano tutaj wzrost w porównaniu do analogicznego okresu 2012 roku o 1,4pkt procentowego (1782 osoby).
- Zdecydowaną większość osób bezrobotnych stanowią osoby zamieszkałe na wsi w 2013 roku było to 59,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (2144 osoby), a w 2012 59,9% (2077 osób).
- W 2013 roku w strukturze bezrobotnych według zawodów odnotowano 17,1% osób bez zawodu (615 osób). W analogicznym okresie 2012 roku osób bez zawodu odnotowano w ewidencji 659 – co stanowiło 18,7%
- Największe liczba bezrobotnych- podobnie jak w poprzednich latach odnotowano w takich zawodach jak: Sprzedawca, Robotnik gospodarczy, Stolarz i Robotnik budowlany.
- W 2013 roku w PUP w Sępólnie Krajeńskim zarejestrowało się 5552 osoby z czego 17,9% z nich stanowiły osoby bez zawodu (w 2012 4901 osób – z czego 25% z nich stanowiły osoby bez zawodu). Kolejną liczną grupę zawodów stanowili Sprzedawcy (10%) oraz Robotnik gospodarczy (6,4%).
- Analizując strukturę napływu bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim można na przestrzeni kilku lat zauważyć utrzymującą się tendencję - według sekcji PKD największy napływ odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (w latach 2009 -2013 – na poziomie oscylującym w granicach 21-25%).
- W 2013 roku zgłoszono do PUP w Sępólnie Krajeńskim 2114 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – odnotowano tutaj wzrost o 300 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w porównaniu z analogicznym okresem 2012 roku.

- Spośród zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013r 64,5% z nich stanowiły oferty subsydiowane (w 2012r. – 67%).
- W 2013 roku z 565 zawodów odnotowano 41 zawodów deficytowych. Najwyższy wskaźnik deficytu odnotowano w zawodach: Instruktor dyscypliny sportu, Spawacz metodą MAG, Operator wtryskarki, Agent ubezpieczeniowy.
- 8,2% wszystkich zawodów w 2013 roku (w 2012- 10,4%) stanowiły zawody gdzie wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maksymalny tzn. wystąpiły oferty pracy w danym zawodzie, lecz nie było kandydatów posiadających taki zawód.
- Ponad 80% zawodów (453) stanowiły w 2013 roku zawody nadwyżkowe – podobny wskaźnik na poziomie 80% odnotowano w 2012 roku.

6. ANEKS TABELARYCZNY

1. Największe grupy bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim. Stan na koniec 2013 r.
2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013r.
3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sępoleńskim w 2013r.
4. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w powiecie sępoleńskim w 2013r.
5. Bezrobotni oraz struktura bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie sępoleńskim w 2013r.
6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów w powiecie sępoleńskim w 2013 r.
7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej oraz struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności gospodarczej w powiecie sępoleńskim w 2013 r.
8. Zawody deficytowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2013 r.
9. Zawody nadwyżkowe z uwzględnieniem liczby bezrobotnych i zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie sępoleńskim w 2013 r.